

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/133/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202045
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8813202045.8

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom, v právnej veci žalobcu: D. D.. Á..O..B.., D. D.K. X S. Q. K. N., B.-XXXX, B. E., W. J. XXXXXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, Martin proti žalovanej: W. T., L.. X.X.XXXX, J. Č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka M. X. D. D. S., W. XX XXX XXX, D. D. G. XX, D., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Kempom, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1.983,25 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.003,64 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 29.3.2010 do zaplatenia a to tak, že súd určuje, že toto peňažné plnenie môže žalovaná platiť v mesačných splátkach po 27 Eur, pričom každá splátka bude zročná do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. Omeškania s plnením jednej splátky zo strany žalovanej má za následok zročnosť celého plnenia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Spoločnosť Q. V. Y., S..D.. T., W. XX XXX XXX ako pôvodný žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.983,25 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 29.3.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 9.3.2009 uzatvorila žalovaná s Q. V. Y., S..D.. T., W. XX XXX XXX ako pôvodným veriteľom (ďalej len „pôvodný veriteľ“) zmluvu o pôžičke (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytoval žalovanej celkovú sumu pôžičky 3.180 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume po 53 eur. Tým, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 21.3.2010 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Celkový dlh žalovanej predstavuje sumu 1.983,25 eur.

Uznesením č.k. 10C/133/2013-36 zo dňa 10.3.2014 v zmysle § 92 ods. 2, 3 O.s.p. pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu a namiesto pôvodného žalobcu spoločnosť Q. V. Y., S..D.. E. L. C. D. D. D.. Á..O..B.., D. D.K. X S. Q. K. N., B.-XXXX, B. E., W. J. XXXXXX, X. S.P. T. N., D..O..M.., I. XX, C..

Súd prvého stupňa rozsudkom pod č.k. 10C/133/2013 zo dňa 8.7.2014 konanie v časti o zaplatenie sumy 15 eur zastavil, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, nepriznal žalovanej náhradu trov konania a žalobcu zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote právny zástupca žalobcu odvolanie.

Odvolačný súd uznesením pod č.k. 7Co/257/2014 zo dňa 29.1.2015 preskúmal napadnutý rozsudok a potvrdil rozsudok len vo výroku o čiastočnom zastavení, vo zvyšnej časti rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zároveň určil, že povinnosťou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní posúdiť premlčanie z hľadiska ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka a to v závislosti od toho, či medzi účastníkmi zmluvy existovala alebo neexistovala dohoda o možnosti veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky.

Vedľajší účastník na strane žalovanej oznámil vstup do konania podaním došlým súdu 21.5.2013 a uplatnil si trovy konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, pripojenými listinami, prednesmi účastníkov, výsledkami prípravy pojednávania, stavom konania na poslednom pojednávaní najmä s obsahom žaloby vo veci samej, zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky s podmienkami k zmluve o poskytnutí pôžičky G.-XX P. X. X.X.XXXX na rubovej strane, predžalobnou upomienkou, uznesením o zámene navrhovateľa z Q. V. Y. L. D. zo dňa 10.03.2014, vyjadrením vedľajšieho účastníka vo veci, vyjadrením žalobcu so špecifikáciou pohľadávky čiastočne so späťvzatím, prehľadom splátok a úhrad, všeobecnými obchodnými podmienkami, rozsudkom OS Vranov nad Topľou 10T 133/2013 zo dňa 28.07.2014, uznesením KS v Prešove 7Co 257/2014, špecifikáciou pohľadávky s námietkou neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalobcu s pripojenou špecifikáciou istiny, úroku, pokút číslo zmluvy 7053405, uznesením OS Vranov nad Topľou o neprípustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Zo zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 9.3.2009 súd zistil, že žalovaná požiadala právneho predchodcu žalobcu o pôžičku vo výške 1.700 eur, ktorú sa zaviazala splatiť v 60 mesačných splátkach po 53 eur. Ročná úroková sadzba predstavovala 31,97%. Podpisom zmluvy žalovaná súhlasila s podmienkami a všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 21.3.2010 spoločnosť Q. V. Y., S..D.. T. oznámil žalovanej, že vzhľadom na predchádzajúce upozornenie týkajúce sa zmluvy č. 7053405, ktorými žalovanej poskytli poslednú možnosť mesačného splácania pohľadávky, pričom žalovaná tak neurobila, vyzývajú ju k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy s tým, že celkovú istinu vo výške 2.713,60 eur ju vyzvali uhradiť najneskôr do troch dní od doručenia tejto upomienky. Zásielku žalovaná prevzala 25.3.2010.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení zo dňa 11.4.2014 uviedol, že žalobca vymáha v predmetnom konaní svoje právo na zaplatenie pohľadávky 1.983,25 eur s príslušenstvom. Žalobca uzatvoril so žalovanou zmluvu o pôžičke dňa 9.3.2009. Dňa 21.3.2010 vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, čím v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka odstúpil od zmluvy. Oznámením o zosplatení úveru zo dňa 21.3.2010 sa zmluva zrušila s účinkami od začiatku. V danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý nie je možné aplikovať na odstúpenie Obchodný zákonník. Vzniesol námietku premlčania a žiadal súd, aby nepriznal premlčané právo žalobcovi a návrh v celom rozsahu zamietol. Žalobca vymáha svoje právo po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, nakoľko žalobca prvýkrát mohol svoje právo vykonať a vymáhať žalovanú sumu v deň 22.3.2010, teda deň nasledujúci po dni, kedy si žalobca uplatnil okamžitú splatnosť úveru zo Zmluvy, pričom žalobu na súd podal až dňa 28.2.2013. V ďalšom poukázal, že zo zmluvy vyplýva, že medzi účastníkmi bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 31,97%, pričom v rozhodnom čase bol priemerný úrok zo spotrebiteľských úverov obchodných bánk 13,20% a teda má zato, že dohodnutá výška úroku je v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca k námietke premlčania vznesenej vedľajším účastníkom uviedol, že podľa názoru žalobcu ide o chybné právne posúdenie veci vedľajším účastníkom. V prípade, ak by súd rozhodol o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania, má zato, že plynutie premlčacej doby nastáva pri každej jednotlivej splátke samostatne, t. j. splátky počnúc mesiacom marec 2010 nie sú premlčané.

Žalovaná pred súdom uviedla, že si zobrala pôžičku od spoločnosti Triangel. V čase, keď jej bola poskytnutá pôžička poberala iba opatrovateľský príspevok, o čom žalobca vedel. Pripojila sa k návrhu

vedľajšieho účastníka, ktorý vzniesol námietku premlčania. Ďalej uviedla, že poberá 203 eur mesačne. Manžel je ťažko zdravotne postihnutý a býva s nimi aj 9 ročný syn.

Na výzvu súdu právny zástupca žalobcu doručil súdu špecifikáciu istiny, úroku a pokút, kde uviedol, že žalovanej bolo poskytnutých 1.700,- eur. Do dňa 9.6.2015 uhradila 530,- eur, z ktorých žalobca započítal na istinu 131,77 eur. K úhrade zostala istina 1.568,23 eur, úrok 175,60 eur, zmluvná pokuta 231,78 eur a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky v sume 7,64 eur.

V zmysle bodu 1.3 zmluvy súčasťou tejto zmluvy sú VOP odoslané klientovi súčasne so zmluvou alebo určené k nahliadnutiu u sprostredkovateľa alebo nachádzajúce sa na internetovej stránke spoločnosti.

Podľa bodu 2.1 Všeobecných obchodných podmienok, tieto VOP upravujú vzťahy medzi (i) Klientom na jednej strane a Spoločnosťou na strane druhej v súvislosti so Službou a jej poskytnutím na základe Zmluvy a pri uplatňovaní práv a plnení povinností vyplývajúcich zo Zmluvy a (ii) Povinným na jednej strane a Spoločnosťou na strane druhej v súvislosti s uspokojením alebo domáhaním sa uspokojenia Zabezpečovanej pohľadávky Spoločnosťou, ak Klient nesplní Zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas.

Z bodu 2.3 Všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že tieto VOP a Podmienky sú prílohou Zmluvy a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť a určujú časť obsahu Zmluvy, pokiaľ v Zmluve nie je výslovne uvedené inak.

Podľa bodu 5.4 Všeobecných obchodných podmienok klient je povinný plniť Spoločnosti za poskytnutie Služby riadne a včas spôsobom dohodnutým v Zmluve.

Ako vyplýva z bodu 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 Všeobecných obchodných podmienok Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú Pôžičku a to v pravidelných mesačných Splátkach v sume a termínoch určených Splátkovým kalendárom, inak v sume a termínoch uvedených v Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP. Pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. V jednotlivých Splátkach je zahrnutý dohodnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a Poplatok za poskytnutie pôžičky. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy a/alebo doručení Služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Podľa bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30. ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva splatnou.

V zmysle čl. 14 bod 14.7 Všeobecných obchodných podmienok právne vzťahy, ktoré vznikli na základe zmluvy a zmluvy o zabezpečení sa riadia právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická

osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 5 zákona č. 258/2001 cit. zákona, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ, účinného v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ neprekáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

V zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Ako vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V ust. § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 160 ods. 1 OSP ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný v 1. rade ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanej poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 31,97%.

Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohovoriť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Taktiež u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o pôžičke, z ktorej vzniknutá pohľadávka bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch a preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Ďalej mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

V zmysle zmluvy o rýchlej pôžičke boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky v celkovej výške 1.700 eur, ktoré sa zaviazala splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške po 53 eur. Žalovaná z celkovej výšky poskytnutej pôžičky uhradila po podaní žaloby iba 15 eur.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania ohľadne celého žalobcom uplatňovaného nároku, keďže uviedol, že žalobca dňa 21.3.2010 listom „Predžalobná upomienka“ vyzval žalovanú v súlade so zmluvou o pôžičke k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, a to do troch dní, pričom odstúpením od zmluvy vznikol medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia, ktorý sa premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe. Žalobca si mohol prvýkrát vymáhať svoje právo dňa 22.3.2010, avšak žalobu podal na súd až dňa 28.2.2013, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby.

Súd v predmetnom spore sa zaoberal aj námietkou premlčania uplatnenej pohľadávky, ktorú vzniesol vedľajší účastník, pričom v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Súd nepovažoval tento nárok žalobcu za premlčaný, tak ako to uviedol právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, hoci právny predchodca žalobcu listom zo dňa 21.3.2010 vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok. Zo všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli právnym predchodcom súdu predložené ako aj z podmienok zmluvy nevyplýva, že by možnosť zosplatenia celého dlhu bol a medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dohodnutá. Súd sa preto zaoberal premlčaním každej splátky osobitne a zistil, že žaloba bola podaná dňa 28.2.2013. Splátka mala byť uhradená vždy do 20 dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Tri roky späť od podania žaloby je 28.2.2010, takže všetky neuhradené splátky žalovanou pred týmto dátumom sú premlčané, podľa splátkového kalendára sú to tri splátky splatné ku dňu 20.11.2009, 20.12.2009 a 20.1.2010 každá po 53,- eur, spolu 159,- eur.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny spolu v sume 1.968,25 eur, už krátenú o čiastočné späťvzatie žalobcu v sume 15,- eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 1.700,- eur a žalovaná uhradil celkovo sumu 530 eur, kde žalobca započítal na istinu len 131,77 eur, pričom súd žalovanou vykonanú úhradu aj zvyšných 398,23 eur započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Zo splátkového kalendára je zrejmé, že žalobca v zmysle zmluvy a úverových podmienok účtoval žalovanej zmluvnú pokutu v sume 231,78 eur. Súd tento nárok žalobcu zamietol, pretože pokiaľ by súd vyhovel návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty, nielenže by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len "smernica").

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj "neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa" a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 31,97 % ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (marec 2009 spotrebiteľský úver od 1 do 5 rokov) činila úrok 13,183 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 18,787 % vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Vzhľadom na vyššie súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú, preto žalobcovi tento úrok nepriznal.

Súd preto žalobcovi priznal z jeho uplatňovanej sumy 1.983,25 eur len sumu 1.003,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 29.3.2010 do zaplatenia a čo do zvyšku nárok žalobcu zamietol. V časti 15,- eur zobral žalobca žalobu späť, uhradenú sumu 398,23 eur súd započítal žalovanej na istinu, úrok z úveru v 175,60 eur zamietol pretože dohodu o výške úrokov považoval za absolútne neplatnú, zmluvná pokuta v sume 231,78 eur je neprijateľná zmluvná podmienka a tri neuhradené splátky v sume 159,- eur sú premlčané.

Nakoľko sa žalovaná nachádza v zlej sociálnej situácii, preto jej súd umožnil splácať dlžnú sumu v 27,- eurových mesačných splátkach.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko bol pomer úspechu žalobcu (50,61%) a neúspechu (49,39%) približne rovnaký.

Čo sa týka nároku na náhradu trov konania vedľajší účastníka, nárok na náhradu trov konania sa odvíja od úspechu, resp. neúspechu účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje. Nakoľko bol pomer úspechu (49,39%) a neúspechu (50,61%) približne rovnaký súd mu taktiež nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205 a/

f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.

Vranov nad Topľou, dňa 22.9.2015

JUDr. Martin Kopina
samosudca